

Briff ar waith Gofal Cymdeithasol Cymru

Cyn ein sesiwn graffu ddydd Mercher 20 Mawrth, rydym wedi paratoi rhywfaint o wybodaeth bellach am y ddau faes a nodwyd yn eich gwahoddiad i ystyried ein gwaith sy'n ymwneud â phlant a phobl ifanc sydd â phrofiad o ofal a'u teuluoedd. Mae'r briff hwn yn cynnwys

- gwybodaeth am ein rôl a'n cylch gwaith cyffredinol i gefnogi gofal cymdeithasol plant
- rhagor o fanylion am ddata'r gweithlu a gwaith parhaus i'w ddatblygu

Rôl a chylch gwaith Gofal Cymdeithasol Cymru i gefnogi gofal cymdeithasol plant yng Nghymru

Mae Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 yn dyfarnu mai prif amcan Gofal Cymdeithasol Cymru yw diogelu, hyrwyddo a chynnal diogelwch a lles y cyhoedd yng Nghymru. Mae uchelgeisiau Gofal Cymdeithasol Cymru wedi'u nodi yn ein cynllun strategol¹ ac rydym yn adrodd ar ein cynnydd mewn adroddiad effaith flynyddol. Mae gennym nifer o swyddogaethau craidd:

- Cofrestru a rheoleiddio gweithwyr gofal cymdeithasol yn broffesiynol gan gynnwys gweithwyr a rheolwyr gofal plant preswyl, a gweithwyr cymdeithasol
- Cefnogi ymarfer sy'n seiliedig ar dystiolaeth drwy gymunedau digidol; crynodebau tystiolaeth e.e. dulliau sy'n seiliedig ar drawma;² cefnogi ymarferion gosod blaenoriaeth ymchwil e.e. ar drawsnewidiadau
- Cefnogi arloesedd yn y sector e.e. cynnig hyfforddiant arloesi
- Cefnogi gwella gwasanaethau drwy hyrwyddo ymarfer sy'n seiliedig ar gryfderau; gwella hyfforddiant diogelu ac yn fwy diweddar ar egwyddorion diwylliannau cadarnhaol mewn cydweithrediad ag Arolygiaeth Gofal Cymru
- Cefnogi gweithredu'r dull strategol o ymdrin â data gofal cymdeithasol³ mae hyn yn cynnwys darparu data gofal cymdeithasol trwy borth sy'n hygyrch yn socialcaredata.wales
- Datblygu a chyflwyno strategaeth y gweithlu ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol; (Gweler Adroddiad Blynyddol⁴). Mae'r strategaeth yn sbarduno meysydd gwaith allweddol sydd o ddiddordeb arbennig i aelodau'r Pwyllgor yn cynnwys:
 - Fframwaith llesiant a chymorth y gweithlu
 - Datblygu a chefnogi arweinyddiaeth
 - Sefydlu, cymwysterau a safonau
 - Atyniad a chadw

¹ <https://socialcare.wales/about-us/our-outcomes#section-65697-anchor>

² <https://grwpgwybodaeth.gofalcymdeithasol.cymru/crynodebau-tystiolaeth/dulliau-gweithredu-syn-ystyriol-o-drawma>

³ [PowerPoint Presentation \(gofalcymdeithasol.cymru\)](https://gofalcymdeithasol.cymru)

⁴ https://gofalcymdeithasol.cymru/amdanom-ni/strategaeth-gweithlu?_gl=1*1qi7zy2*_ga*MjExMDI1MDM5NS4xNzA5NjQ1NzQ3*_ga_NZV6WMMW0HJ*MTcwOTgxOTYzMi4yLjEuMTcwOTgxOTkxMC4wLjAuMA..

- Cyflwyno cynlluniau'r gweithlu ar gyfer proffesiynau gan gynnwys iechyd meddwl; gweithwyr cymdeithasol; a gweithwyr gofal a chymorth uniongyrchol
- Cyflenwi a siapio'r gweithlu sy'n cynnwys data'r gweithlu a chynllunio

Yn ogystal, rydym yn gwneud gwaith penodol i gefnogi trawsnewid y rhaglen gwasanaethau plant. Mae'n cynnwys:

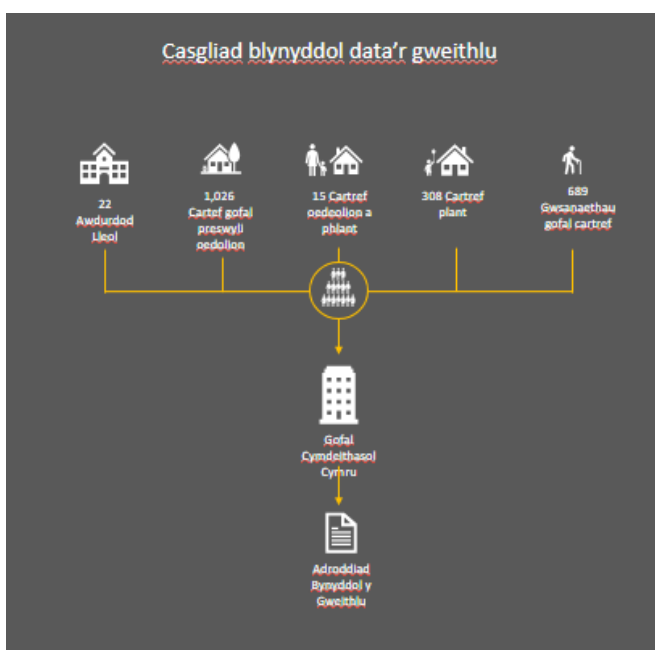
- helpu i ddeall anghenion gweithlu awdurdodau lleol ar gyfer gofal plant preswyl
- Gweithgaredd wedi'i dargedu gan Gofalwn Cymru i gefnogi recriwtio i ofal plant preswyl, ar ôl canolbwyntio yn flaenorol ar waith cymdeithasol, a
- Cefnogaeth ar gyfer datblygu dulliau therapiwtig mwy cyson.

Data'r Gweithlu

Rydym yn cydnabod bod y pwyllgor wedi nodi data'r gweithlu fel maes craffu penodol, rydym yn cydnabod bod casglu data a deallusrwydd gweithlu cadarn yn elfen hanfodol wrth gynllunio ar gyfer gweithlu effeithiol yng Nghymru. O'r herwydd, rydym wedi darparu mwy o wybodaeth am sut mae ein gwaith yn datblygu yn y maes hwn.

Mae gennym ddwy brif ffynhonnell o ddata gweithlu

- 1) **Casglu data blynyddol y gweithlu:** Wedi'i lansio gan Gofal Cymdeithasol Cymru yn 2021, mae'r casgliad hwn yn galluogi adroddiad sy'n amlinellu nodweddion pawb sy'n gweithio ym maes gofal cymdeithasol, am y tro cyntaf. Mae hyn yn dilyn nodi fframwaith Perfformiad a Gwella Llywodraeth Cymru a darparu dull unedig ar gyfer casgliadau lluosog blaenorol. Cwblheir data'r gweithlu gan y cyflogwr ym mhob lleoliad gofal cymdeithasol fel y dangosir yn y diagram isod. Gweler hefyd grynodedb o'n taith ddata yn yr atodiad.

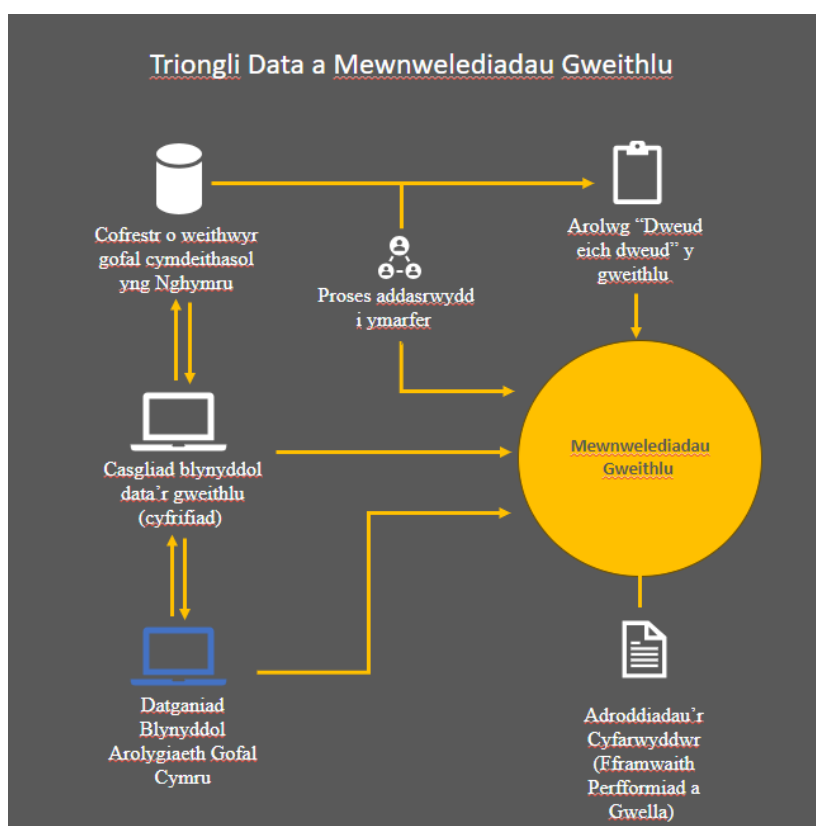

- 2) **Cofrestr o weithwyr gofal cymdeithasol yng Nghymru:** Crëwyd Gofal Cymdeithasol Cymru yn 2017 ac mae wedi gweld cynnydd cyflym yn nifer y gweithwyr gofal cymdeithasol sydd wedi'u cofrestru. Bellach mae gennym gofrestr o 60,000+ o unigolion. Mae pobl gofrestredig yn gyfrifol am gynnal eu manylion personol a gedwir gan Gofal Cymdeithasol Cymru. Yn ddiweddar rydym wedi cynhyrchu papur briffio ar weithwyr cymdeithasol sydd wedi'i atodi.

Casglu data pellach:

Yn 2023 lanswyd arolwg peilot o'r gweithlu cofrestredig. Roedd hyn yn galluogi, am y tro cyntaf, un arolwg a oedd yn rhoi cipolwg ar y gweithlu ar feysydd fel iechyd a lles, cyflog ac amodau, hyfforddiant a datblygiad, recriwtio a chadw, a sut brofiad yw gweithio ym maes gofal cymdeithasol. Rydym bellach yn cynnal yr arolwg hwn yn flynyddol ac wedi ei ehangu i gynnwys rolau gofal cymdeithasol y tu hwnt i'r gweithlu cofrestredig (megis Therapyddion Galwedigaethol a Nyrsys Cofrestredig mewn gofal cymdeithasol).

Mae hyn yn rhoi'r gallu i ni driongli data o ystod o ffynonellau fel y dangosir yn y diagram isod a rhoi trosolwg llawer mwy cynhwysfawr o'r gweithlu.

Egluro'r gwahaniaethau yn y data a ddarperir

Fel pwyllgor fe godoch gwestiwn ynghylch y data a ddarparwyd, yn enwedig ar nifer y gweithwyr asiantaeth gweithwyr cymdeithasol plant. Roedd y data a ddarparwyd yn 2022 yn cynrychioli data o'r ail gasgliad blynyddol o ddata'r gweithlu (gyda thuedd o 56 i 49 o weithwyr asiantaeth unigol o'r flwyddyn flaenorol). Mae'r data a ddarparwyd gennym yn fwy diweddar (429 o unigolion) o'r Gofrestr. Bellach mae gennym y gallu i driongli data ac felly cyfeirio yn ein hadroddiad blynyddol pan nad yw data'n cydberthyn i ddata arall fel y disgrifir yn y diagram uchod, ac felly nodi meysydd lle mae angen i ni wella'r broses o gasglu a dilysu data.

Mae ADSSC yn arwain ar Addewid Cymru Gyfan, ymrwymiad gan arweinwyr Gwasanaethau Plant ledled Cymru, i fabwysiadu a gweithredu egwyddorion cytunedig wrth ymgysylltu ag asiantaethau recriwtio i gyflenwi gweithwyr cymdeithasol. Mae hyn yn golygu y bydd ganddynt y sefyllfa fwyaf cywir a diweddar o weithwyr asiantaeth a gyflogir gan awdurdodau lleol, wrth i'r data hwn gael ei gasglu bob chwarter.

Rydym yn cydnabod ein hymrwymiad cyffredin i ddata'r gweithlu sy'n cael ei wirio a'i gyhoeddi'n rheolaidd. Fel rhan o'n harweinyddiaeth strategol hirdymor yn y maes hwn, rydym yn parhau i wella ein gallu a'n systemau. Yn dilyn casglu data'r gweithlu cyntaf, rydym wedi:

- Cyflogi arbenigwyr data sy'n gyfrifol am gasglu, dilysu ac adrodd ar ddata'r gweithlu
- Gwella ein systemau a'n galluoedd adrodd data a gwneud gwelliannau o flwyddyn i flwyddyn i ddulliau casglu ac adrodd data
- Mae ein gwaith o gasglu ac adrodd data'r gweithlu wedi'u harchwilio ac wedi cael sicrwydd rhesymol am ei ddilysrwydd.
- Cychwyn ymarfer aeddfedrwydd data gydag adrannau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol i ddeall meysydd lle mae angen i ni gefnogi gwell defnydd o ddata

Byddwn yn parhau i wella dulliau o gasglu data'r gweithlu. Mae hyn yn cynnwys:

- gweithio gyda AGC a ffurflenni hunanasesu;
- gweithio gydag awdurdodau lleol i sicrhau bod data a ddarperir gan adrannau AD yn cael ei adolygu gan uwch reolwyr gwasanaethau cymdeithasol cyn ei gyflwyno
- Gweithio gydag awdurdodau lleol i ddatblygu proses fwy cadarn ar gyfer cofnodi taliadau uniongyrchol ac unigolion a gyflogir fel cynorthwyyr personol.

Yn Gofal Cymdeithasol Cymru byddwn hefyd yn adolygu ac yn adolygu ein prosesau ar gyfer trin ceisiadau am ddata fel bod un broses y gellir ei dilyn ar gyfer pob cais sy'n cynnwys gwiriadau dilysu, waeth beth fo'r ffynhonnell neu'r pwynt mynediad ar gyfer y cais.

Rhannu data a mewnwelediadau

Cyhoeddir adroddiadau data blynyddol y gweithlu fel mater o drefn ar ein gwefan,⁵ ond mae gennym hefyd borth data gofal cymdeithasol cenedlaethol ar gyfer data gofal cymdeithasol Cymru. Mae hyn yn darparu mynediad agored i ddata rhyng-archwilio o ystod o ffynonellau wedi'u gwirio ac mae'n cynnwys adran ar ddata'r gweithlu. Mae'r porth yn galluogi unrhyw unigolyn i ddadansoddi data (e.e. gallwch ddefnyddio'r porth i nodi proffil oedran gweithwyr cymdeithasol yn ôl ardal awdurdod lleol.

Mae ein crynodebau tystiolaeth yn tynnu ar ein data diweddaraf lle mae ar gael, megis ar [Atyniad a recriwtio](#) a [Gwell lles a chadw'r gweithlu](#). Yn y tymor hwy, bydd 'crynodeb data' yn cyd-fynd â'r rhain sy'n archwilio'r data ar y porth.

Rydym hefyd yn cynhyrchu cyfres mewnwelediad i'r gweithlu, cyfres flynyddol o friffiau ysgrifenedig sy'n dwyn ynghyd ganfyddiadau allweddol ar ymchwil sy'n gysylltiedig â'r gweithlu a gynhelir/comisiynwyd gennym ni, er mwyn helpu i lywio penderfyniadau ynghylch atyniad, recriwtio a chadw gofal cymdeithasol. Mae dau friff sydd ar ddod ar wella telerau ac amodau mewn gofal cymdeithasol a chydabyddiaeth weithredol mewn gofal cymdeithasol.

Byddwn hefyd yn lansio'n ffurfiol yn y gwanwyn Cydweithfa Mewnwelediadau newydd sy'n darparu mynediad at ymchwil, tystiolaeth a gwybodaeth o ansawdd ar ofal cymdeithasol.

⁵ https://gofalcymdeithasol.cymru/straeon-newyddion/adroddiad-newydd-yn-dangos-bod-bron-i-85-000-o-bobl-yn-gweithio-yn-y-sector-gofal-cymdeithasol-yng-nghymru?_gl=1*va0c1*_ga*MjExMDI1MDM5NS4xNzA5NjQ1NzQ3*_ga_NZV6WMW0HJ*MTcwOTgxOTYzMi4yLjAuMTcwOTgxOTYzNS4wLjAuMA..

Atodiad

Hanes casglu data gweithlu gofal cymdeithasol yng Nghymru

2004

Cyflwyno staffio gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol (STF1-3) fel rhan o'r rhaglen Datblygu Rheoli Perfformiad. Dim data wedi'i gasglu am unrhyw ddarpariaeth gofal cymdeithasol annibynnol ar hyn o bryd.

Cesglir data STF bob blwyddyn tan 2016.

2014

Staffio gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol (STF1-3) wedi'u hadolygu fel rhan o ofynion data ar gyfer y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 newydd. Gwneir mân newidiadau i'r diffiniadau, ond mae'r casgliad yn aros yr un fath i raddau helaeth. Nid yw adolygiadau yn cynnwys gwybodaeth am ddarpariaeth annibynnol, sydd wedi cynyddu'n sylweddol ers 2004.

Mae'r casgliad hwn yn parhau tan 2020.

2017

Crëir Gofal Cymdeithasol Cymru i gefnogi'r gwaith o reoleiddio'r gweithlu gofal cymdeithasol yng Nghymru. Mae Gofal Cymdeithasol Cymru yn cynhyrchu adroddiadau ar y gweithlu gofal cymdeithasol cofrestredig yng Nghymru ac am y tro cyntaf yn comisiynu gwaith yn edrych ar wasanaethau a gomisiynir yn annibynnol.

2019

Llywodraeth Cymru yn dechrau'r broses o ddisodli'r fframwaith mesur perfformiad a gyflwynwyd gyda Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, gyda Fframwaith Perfformiad a Gwella gwell. Yn dilyn ymgynghoriad ffurfiol, penderfynir cymeryd lle casgliadau gweithlu gwahanol blaenorol gan un casgliad data gweithlu unedig a reolir gan Gofal Cymdeithasol Cymru. 2019 yw'r tro diwethaf i ffurflenni STF gael eu cwblhau gan i holl gasgliadau data stopio oherwydd y pandemig coronafeirws.

2021

Mae Gofal Cymdeithasol Cymru yn lansio casgliad blynyddol data'r gweithlu am y tro cyntaf. Mae adroddiad sy'n amlinellu nodweddion yr holl bobl hynny sy'n gweithio ym maes gofal cymdeithasol yn cael ei gyhoeddi am y tro cyntaf.

2024

Gofal Cymdeithasol Cymru yn dechrau adolygiad o'r broses gasglu flynyddol yn dilyn y tair blynedd gyntaf. Penderfynwyd y gellir gwneud gwelliannau pellach i'r broses gasglu drwy gyfuno'r casgliad hwn â'r broses Adrodd Blynyddol a gynhelir gan Arolygiaeth Gofal Cymru. Mae Gofal Cymdeithasol Cymru yn parhau i weithio gyda rhanddeiliaid i fireinio'r broses gasglu a gwella gwybodaeth a mewnwediad i'r gweithlu gofal cymdeithasol yng Nghymru.

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Noddir gan
Lywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government

Gweithwyr cymdeithasol yng Nghymru

Beth rydyn ni'n ei wybod
am y gweithwyr cymdeithasol
sydd wedi cofrestru gyda ni

Mawrth 2024

**Dewch o hyd i fwy
o wybodaeth ar:
gofalcymdeithasol.cymru**

Faint o weithwyr cymdeithasol sydd wedi'u cofrestru?

Ym mis Medi 2023, roedd **6,736** o weithwyr cymdeithasol wedi cofrestru gyda ni:

1,734

yn gweithio mewn gwasanaethau oedolion – i fyny o **1,578** yn 2021

2,457

yn gweithio mewn gwasanaethau plant – i fyny o **2,219** yn 2021

2,545

yn gweithio mewn gwasanaethau cyfun i oedolion a phlant – i lawr o **2,663** yn 2021

Mae hyn yn **185** yn fwy o weithwyr cymdeithasol nag ym mis Medi 2022. O'r rhain, mae:

89 yn

gweithio mewn gwasanaethau plant

72 yn

gweithio mewn gwasanaethau oedolion

24 yn

gweithio mewn gwasanaethau cyfun plant ac oedolion

Mae'r twf sylweddol yn nifer y gweithwyr cymdeithasol cofrestredig yn cydfynd â buddsoddiad awdurdodau lleol mewn 'datblygu eu gweithwyr cymdeithasol eu hunain'.

Pwy yw ein gweithwyr cymdeithasol?

Rhywedd

Mae **82.6%**
yn fenywod

Mae **17.4%**
yn ddynion

Ethnigrwydd

Mae **89.1%**
yn Wyn

Mae **4.9%**
yn Ddu

Mae **2.4%**
yn Asiaidd

Mae **1.8%**
o ethnigrwydd
cymysg

Oedran

46 oed –
yr oedran
cyfartalog

Mae **55.2%**
rhwng **40** a **60** oed – i
lawr o **57.5%** yn **2021**

Mae **33.2%**
o dan **40** oed – i fyny
o **29.8%** yn **2021**

Mae **11.6%**
dros **60** oed – i lawr
o **12.8%** yn **2021**

Yr iaith Gymraeg

Mae gan **48.9%** o weithwyr
cymdeithasol rywfaent o allu yn y
Gymraeg – i fyny **1.6%** ers **2021**

Ble mae ein gweithwyr cymdeithasol yn gweithio?

Lle mae ein gweithwyr cymdeithasol yn gweithio

Mae **65.8%** yn gweithio i awdurdodau lleol – i lawr o **67.9%** yn **2022** a **71.3%** yn **2021**

Mae **494** o weithwyr cymdeithasol cofrestredig yn gweithio y tu allan i faes gofal cymdeithasol – mae hyn i fyny o **411** yn **2022** a **281** yn **2021**

Mae **11.5%** yn gweithio i asiantaeth – i fyny o **9.3%** yn **2022**

Mae **6.7%** yn gweithio i asiantaeth ar ben eu prif waith

Gweithwyr cymdeithasol asiantaeth

Mae **55.4%** yn gweithio mewn gwasanaethau plant – cynnydd o **103** o weithwyr cymdeithasol ers **2022**

Mae **25.6%** yn gweithio mewn gwasanaethau oedolion – cynnydd o **43** o weithwyr cymdeithasol ers **2022**

Beth yw barn gweithwyr cymdeithasol am eu swydd?

Yn gwanwyn 2023, dyma beth ddywedodd gweithwyr cymdeithasol wrthym ni:

dechreuodd **76%** weithio ym maes gofal cymdeithasol oherwydd eu bod eisiau gwneud gwahaniaeth i fywydau pobl

mae **77%** yn dweud bod cael gormod o waith neu beidio â chael digon o amser i'w wneud yn achosi straen yn y gwaith

mae **38%** yn anfodlon â'u swydd bresennol

mae **34%** yn meddwl bod y staff cywir yn eu lle i ddarparu gwasanaethau

ddim ond **24%** sy'n teimlo'n ddiogel yn y gwaith

mae **40%** yn meddwl bod rhwystrau i gael mynediad at hyfforddiant yn y gwaith